

Špeciálne plodiny

- Ovocie a zelenina
- Víno a alkohol
- Banány
- Olivový olej
- Tabak

Živočišne produkty

- Mlieko a mliečne produkty
- Hovädzie mäso
- Mäso z oviec
- Bravčové mäso
- Rozvoj vidieka

Veterinárna legislatíva

- Systém kontroly vnútorného trhu
- Identifikácia a registrácia zvierat
- Kontroly na vonkajších hraniciach
- Opatrenia zamerané boj proti chorobám zvierat
- Zdravie zvierat – obchod so živými zvieratami a živočišnými produktmi
- Ochrana zdravia spotrebiteľov
- Welfare zvierat
- Zootechnická legislatíva

Fytosanitárna legislatíva

- Škodlivé organizmy
- Kvalita osív a množiteľského materiálu
- Ochrana práv odrôd rastlín
- Prípravky na ochranu rastlín/pesticídy
- Výživa zvierat

Výsledky predvstupových rokovaní: Kapitola 7 – Poľnohospodárstvo

Poľnohospodárstvo je najrozsiahlejšou rokovacou kapitolou. S výnimkou oblasti veterinárnej a fytozsanitárnej legislatívy obsahuje väčšinu nariadení a legislatívy, ktoré sa budú priamo uplatňovať od dátumu vstupu a nevyžadujú transponovanie zo strany kandidátskych krajín. Dôraz v rámci príprav na vstup sa bude teda klásť na schopnosť kandidátskych krajín implementovať a posilniť *acquis* Spoločenstva. Legislatívu v oblasti veterinárnej a fytozsanitárnej tvoria zväčša smernice. Plná transpozícia *acquis* do národnej legislatívy je teda dôležitou úlohou pre kandidátske krajiny.

Rokovania boli v decembri 2002 uzavreté s desiatimi krajinami, ktorých vstup do EÚ sa očakáva v roku 2004. Sú to: Cyprus, Česká republika, Estónsko, Maďarsko, Lotyšsko, Litva, Malta, Poľsko, Slovensko a Slovinsko. Kľúčové prvky dohody, dosiahnuté v rokovaníach s týmito krajinami sú zhrnuté v tomto dokumente.

Vyhliadky poľnohospodárstva súvisiace s finančnými záležitosťami a trhom

- Nové členské štáty budú postupne zaradené do systému poľnohospodárskych **priamych platieb** EÚ v rokoch 2004 až 2013. Priame platby sa začnú vyplácať v roku 2004 vo výške 25%, v roku 2005 dosiahnu 30% a v roku 2006 až 35% výšky priamych platieb v súčasnosti vyplácaných v členských krajinách EÚ. Neskôr by sa mali postupne zvyšovať o ďalších 10%, tak aby v roku 2013 dosiahli plnú výšku (100%) platieb EÚ.
- V rámci presne definovaných limitov, budú mať nové členské štáty možnosť „doplniť“ tieto priame platby z EÚ z národných zdrojov.

V rokoch 2004–2006 budú môcť nové členské štáty doplniť priame platby na:

- buď 55% z úrovne EÚ v roku 2004, 60% v roku 2005 a 65% v roku 2006. Od roku 2007 môžu nové členské štáty doplniť priame platby z EÚ o 30% nad platnú úroveň, zavádzanú v príslušnom roku;
- alebo na celkovú úroveň priamej podpory farmárov, ktorá bola určená pre jednotlivé produkty novým členským štátom pred vstupom na základe národného systému a zvýšená o 10%.

február 2003

Ústav vedecko-technických informácií pre pôdohospodárstvo
ISEÚ, Samova 9, 950 10 Nitra
<http://www.uvtip.sk/iseu>, iseu@uvtip.sk, tel.: 037/ 6510 032

Platby nesmú v žiadnom z prípadov prevyšovať 100% úroveň priamych platieb v EÚ-15.

- Namiesto uplatňovania štandardného **systému priamych platieb** , platného v súčasnosti v EÚ, majú nové členské štáty možnosť, počas vymedzeného obdobia, financovať svojich farmárov priamymi platbami zo SPP vo forme platieb neviazaných na výmeru (zjednodušený systém platieb). Ročná finančná čiastka pre nové členské štáty sa vypočíta podľa schválených kritérií a potom sa rozdelí na základe ich obhospodarovanej výmery.
- Nové členské štáty dostanú počas vymedzeného obdobia dodatočnú špeciálnu finančnú pomoc **na rozvoj vidieka** . Táto predpokladá vyšší podiel spolufinancovania EÚ na projektoch zameraných na rozvoj vidieka.
- Niektoré **opatrenia na rozvoj vidieka** boli schválené alebo vytvorené s cieľom lepšie zohľadniť požiadavky nových členských štátov v prvých rokoch po vstupe do EÚ. Znamená to, že nové členské štáty budú môcť vo vymedzenom období využiť fondy na rozvoj vidieka na systémy špecificky vytvorené na pomoc pri reštrukturalizácii vidieka. Je to napr. podpora transformácie čiastočne sebestačných fariem, ako aj špecifické opatrenia zamerané na pomoc farmárom pri splnení noriem EÚ.
- **Referenčné množstvá (napr. kvóty, základná výmera)** boli schválené pre všetky príslušné produkty na základe aktuálnej produkcie a po zohľadnení špecifických podmienok krajiny (napr. sucha).
- V niektorých špecifických prípadoch boli **prechodné obdobia** schválené kvôli schváleniu a implementácii niektorých častí legislatívy EÚ. Tieto prechodné obdobia sú výnimočné a obmedzené z hľadiska rozsahu aj dĺžky trvania.

Veterinárne a fytoosanitárne aspekty poľnohospodárstva

- Niektoré **potravinárske podniky** získali prechodné obdobia na svoju modernizáciu a prispôbenie sa požiadavkám EÚ. Týka sa to 52 podnikov v Českej republike, 44 v Maďarsku, 117 v Lotyšsku, 20 v Litve, 485 v Poľsku a 2 podnikov na Slovensku. Tieto prechodné obdobia sú obmedzené z hľadiska rozsahu aj dĺžky trvania a nevzťahuje sa na ne žiadna výnimka z legislatívy upravujúcej hygienu potravín. Počas prechodného obdobia musia byť produkty pochádzajúce z týchto podnikov špeciálne označené a nemôžu sa v žiadnej forme predávať v ostatných krajinách EÚ.

- Všetky podniky, na ktoré sa nevzťahujú prechodné obdobia, musia vyhovovať *acquis* o rozšírení a ich produkty sa môžu voľne predávať na území EÚ.
- Niektoré podniky získali prechodné obdobia na modernizáciu, aby splnili **štrukturálne požiadavky na kliečky pre nosnice** (len sklon a výška kliečky). Takéto prechodné obdobia sú obmedzené z hľadiska rozsahu aj dĺžky trvania a platia len v Českej republike, Maďarsku, na Malte, v Poľsku a Slovinsku.
- Poľsko a Litva získali prechodné obdobia v oblasti **fytoosanitárnej** legislatívy (bakteriálna krúžkovitosť zemiaka a rakovina zemiakov). Prechodné obdobia vzťahujúce sa na časť legislatívy upravujúcej kvalitu osív získali Malta, Cyprus, Lotyšsko a Slovinsko. Tieto prechodné obdobia sú takisto obmedzené z hľadiska rozsahu aj dĺžky trvania.

Monitoring

Komisia vypracuje hodnotiacu správu, v ktorej posúdi súlad s *acquis* v každej kandidátskej krajine. Pri monitorovaní veterinárnych a fytoosanitárnych otázok zohrá významnú úlohu úrad Komisie pre potraviny a veterinárne otázky. Šesť mesiacov pred vstupom vypracuje Komisia komplexnú monitorovaciu správu, ktorá zhodnotí všetky záväzky krajín vstupujúcich do EÚ.

Rokovacia kapitola Poľnohospodárstvo obsahuje tieto hlavné oblasti:

Horizontálne otázky

- Poľnohospodárske garančné a podporné fondy
- Obchodné mechanizmy
- Politika kvality
- Organické hospodárenie
- FADN (Farm Accountancy Data Network) – Sieť údajov o vedení účtov na farmách
- Štátna podpora

Organizácie spoločného trhu

- Plodiny na ornej pôde
- Obilniny, olejninové plodiny
- Plodiny určené na nepotravinárske účely, spracované obilniny, zemiakový škrob, plodiny nahrádzajúce obilniny, ryža
- Cukor
- Priadne rastliny